

Dato 03-12-2008

Hans Salling Petersen

Tel. +45 8728 4009

Hans.Petersen@ps.rm.dk

1-26-16-08

Side 1

Revideret projektbeskrivelse i forbindelse med tilsagn om støtte til projekt: Styrkelse af rehabiliteringsindsatsen overfor retspsykiatriske patienter i Region Midtjylland (projektnr. 54205)

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har fra puljen til mere personale i retspsykiatrien i 2008 og 2009 bevilget i alt 17.358.000 kr. til projekt "Styrkelse af rehabiliteringsindsatsen overfor retspsykiatriske patienter i Region Midtjylland". Nettobevillingen udgør 15.413.904 kr., idet Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse overfører et beløb på 1.944.096 kr. til kommunerne mhp. kommunal medfinansiering af den forøgede aktivitet. Ministeriet har anmodet Region Midtjylland om at fremsende en revideret projektbeskrivelse, som er afstemt med støttebeløbet.

Det skal bemærkes, at Region Midtjyllands ansøgning var baseret på et projekt med en samlet nettoudgift på 31.789.000 kr. i perioden 2008-2009 jf. budgettet i den fremsendte projektbeskrivelse. Ministeriet har på baggrund af Region Midtjyllands oprindelige ansøgning i sin tilsagnsskrivelse anført, at bevillingen svarer til en forøgelse af kapaciteten med 7 senge.

Region Midtjylland har i den reviderede projektbeskrivelse taget udgangspunkt i følgende:

- Der etableres 8 og ikke 12 nye specialiserede retspsykiatriske sengepladser til rehabilitering finansieret af puljen til mere personale i retspsykiatrien i 16 måneder.
- Regionsrådet forelægges en indstilling om gennemførelse af de nødvendige bygningsmæssige ændringer, som ikke er finansieret af sats-bevillingen
- Bevillingen anvendes i perioden 1.4. 2009 – 31.12. 2010, idet det nye sengeafsnit fra 1.4. 2008 forberedes gennem gradvis indkøring af nye medarbejdere frem til idriftsættelsen af de 8 nye senge pr. 1. 9. 2008

Baggrund

Regionsrådet i Region Midtjylland har med vedtagelsen af Psykiatriplan for Region Midtjylland den 16. april 2008 besluttet, at den retspsykiatriske funktion skal udbygges og udvikles. Der skal bl.a. gennemføres en udbygning af sengekapaciteten, og Regionsrådet skal i løbet af 2008-2009 forelægges en samlet udredning af det retspsykiatriske område som grundlag for de fremtidige beslutninger om såvel behandlings- som bygningsmæssige forhold.

Region Midtjylland oplever, at der er et voldsomt pres på regionens retspsykiatriske afdelinger.

En tværsnitsundersøgelse på regionens psykiatriske afdelinger og ambulante enheder gennemført den 9. januar 2008 viste, at der den pågældende dag var i alt 642 retspsykiatriske patienter under udredning eller i behandling i psykiatrien i Region Midtjylland. 543 patienter – altså langt hovedparten af de retspsykiatriske patienter – var i ambulant behandling, mens 99 retspsykiatriske patienter var indlagt på en psykiatrisk afdeling den pågældende dag. Det svarer til, at 5,08 % af samtlige ambulante psykiatriske patienter var retspsykiatriske patienter. Tilsvarende var 20,54 % af alle indlagte patienter retspsykiatriske patienter.

66 af de indlagte retspsykiatriske patienter var indlagt på almenpsykiatriske afdelinger/ungdomspsykiatrisk afdeling.

Tværsnitsundersøgelsen viste, at en gruppe retspsykiatriske patienter ikke er velplacerede på de almenpsykiatriske afdelinger. Personalet på de almenpsykiatriske afdelinger vurderede således, at 20 af de 66 retspsykiatriske patienter på undersøgelsestidspunktet var svært udadreagerende og/eller med udpræget flugttendens. Undersøgelsen viste også, at 2 ud af 3 af de retspsykiatriske patienter indlagt i almenpsykiatrien havde et svært misbrug. Ser man isoleret på den patientgruppe, der blev vurderet som værende udadreagerende og/eller med flugttendenser, havde 4 ud af 5 et svært misbrug.

Mens behandlingen af retspsykiatriske patienter under indlæggelse i Region Midtjylland i meget betydeligt omfang varetages af de almenpsykiatriske afdelinger herunder ungdomspsykiatrisk afdeling, omfatter Region Midtjyllands specialiserede retspsykiatri i dag i alt 55 senge. De 38 senge er placeret på Retspsykiatrisk Afdeling på Århus Universitetshospital, Risskov, mens der på Retspsykiatrisk sengeafsnit i Regionspsykiatrien Viborg er 17 senge.

En væsentlig del af sengekapaciteten på regionens retspsykiatriske afdelinger er imidlertid ikke til rådighed for Regionens egne borgere. Således er aktuelt 18 senge på Århus Universitetshospital, Risskov forbeholdt patienter fra Grønland efter aftale med Grønlands Hjemmestyre, og der er til stadighed 3 senge på Retspsykiatrisk Afdeling i Risskov, der anvendes til patienter fra andre regioner. Der er således – når den nugældende samarbejdsaftale med Region Nordjylland om anvendelse af senge på Retspsykiatrisk sengeafsnit i Viborg ophører ved udgangen af 2008, reelt 34 specialiserede retspsykiatriske sengepladser til rådighed for Region Midtjyllands egne borgere. Dette er, som det fremgår af oversigten nedenfor, under landsgennemsnittet.

Tabel 1: Retsspsykiatriske senge i forhold til befolkningsunderlaget i de fem regioner

Region	Antal indbyggere	Antal senge per 10.000 indbyggere i 2006
Hovedstaden	1.636.749	104 = 0,64
Sjælland	811.511	40 = 0,49
Syddanmark	1.189.817	30 = 0,25
Nordjylland	578.839	12 = 0,21
Midtjylland*	1.227.428	34 = 0,28
I alt	5.444.344	224 = 0,41

Kilde: Baseret på opgørelse af antal senge udarbejdet af Danske Regioner.

* 3 senge på Retsspsykiatrisk Afdeling i Risskov anvendes til stadighed patienter fra andre regioner, og er dermed ikke tilgængelige for regionens egne borgere.

Den specialiserede retsspsykiatriske sengekapacitet i Region Midtjylland omfatter aktuelt 2 intensive behandlingsafsnit med 20 senge i Risskov med ansvar for udredning og behandling af svært syge med en retslig foranstaltning samt for regionens højt specialiserede opgaver herunder mentalobservation under indlæggelse for hele Region Midtjylland og det gamle Sønderjyllands Amt. Tilsvarende varetager Retsspsykiatrisk sengeafsnit i Regionspsykiatrien i Viborg udredning og behandling af retsspsykiatriske patienter under indlæggelse med 17 senge. 5 af disse senge anvendes af Region Nordjylland frem til udgangen af 2008. Der er navnlig i Risskov begrænsede kapacitetsmæssige muligheder for længerevarende indlæggelser på Retsspsykiatrisk Afdeling, hvor sengekapaciteten overvejende anvendes til intensiv udredning og behandling. Derfor bliver retsspsykiatriske patienter med dom til behandling eller dom til anbringelse på Psykiatrisk Hospital, som har behov for længerevarende indlæggelse, i langt de fleste tilfælde indlagt på et almenpsykiatrisk afsnit med mindre de pga. udadreagerende adfærd eller flugtrisiko ud fra en sikkerhedsmæssig vurdering overføres til Retsspsykiatrisk Afdeling. En sådan overførsel sker også af og til på midlertidig basis indtil situationen er stabiliseret.

Region Midtjylland vurderer, at der er et meget stort behov for at udbygge den retsspsykiatriske sengekapacitet med specialiserede senge til længerevarende rehabilitering. Behovet er markant størst i Distrikt Øst, hvor tværsnitsundersøgelsen den 9. januar 2008 viste, at 33 % af alle indlagte patienter på distriktets psykiatriske afdelinger og hospitaler (Regionspsykiatrien i Randers og Århus Universitetshospital, Risskov) den pågældende dag var retsspsykiatriske patienter.

Etablering af et nyt rehabiliteringsafsnit for retsspsykiatriske patienter

Indenfor det bevilgede tilskud finansieres i 16 måneder 8 nye retsspsykiatriske senge på et nyt sengeafsnit til længerevarende rehabilitering i tilknytning til Retsspsykiatrisk Afdeling på Århus Universitetshospital, Risskov.

Regionsrådet vil i den nærmeste fremtid tage stilling til gennemførelsen af de nødvendige bygningsmæssige tilpasninger og oprettelse af evt. yderligere sengekapacitet i det pågældende sengeafsnit.

Behandling og afdelingens miljø

Behandling og pleje i rehabiliteringsafsnittet vil foregå i et overskueligt, velstruktureret, genkendeligt og stof-frit miljø. Behandlingsarbejdet sigter på, at patientens færdigheder, såvel

psykisk, praktisk og socialt til stadighed vedligeholdes og udvikles. Miljøterapien vil foregå i en kognitiv ramme baseret på en psykodynamisk forståelse af patienten og have fokus på at dæmpe angst og aggression. Der vil i behandlingen indgå kognitiv træning, undervisning, herunder psykoedukation, og terapi samt intensiv-ADL træning. Der forudsættes et højt niveau af aktiviteter i og udenfor afsnittet. Endvidere vil fokus være på en aktiv velforberedt udslusning af patienterne i tæt samarbejde med de, der skal modtage patienten. Indlæggelserne vil være længerevarende – typisk 9 måneder eller mere - for at opnå en langsigtet rehabiliteringseffekt.

Personale

Personalet vil være bredt tværfagligt sammensat og bestå af bl.a. læger, sygeplejersker, psykologer, pædagoger, ergoterapeuter, socialrådgivere, fysioterapeuter m.fl. Den tværfaglige personalesammensætning skal bidrage til en helhedsorienteret behandlingsindsats.

Fysiske rammer

Rehabiliteringsafsnittet indrettes i en tidligere afdeling. Afdelingens areal udgør sammenlagt 815 m² og består af to fløje med enkeltværelser med eget bad og toilet. Til hver fløj er der to store opholdssektioner, hvor der er plads til, at patienterne kan spise sammen, samt et træningskøkken, hvor patienterne skal arbejde sammen med personalet om at tilberede dagens måltider. Der er yderligere et antal terapi- og samtalerum samt et rygerum på afsnittet. Patienterne vil have adgang til en lukket have med boldbane gennem en særligt sikret trappe, som skal etableres.

Afsnittet er moderniseret, men kræver nogen tilpasninger for at kunne bruges til målgruppen. Regionsrådet vil i den nærmeste fremtid tage stilling til gennemførelse af de nødvendige bygningsmæssige tilpasninger.

Målsætninger

Region Midtjylland har følgende målsætninger for forbedring af den retspsykiatriske indsats gennem etablering af de 8 nye specialiserede retspsykiatriske senge:

- Behandlingen og rammerne omkring retspsykiatriske patienter, som har behov for langvarigt ophold og behandling på psykiatrisk afdeling pga. dom til anbringelse eller pga. behov for langvarig rehabilitering, forbedres gennem etablering af et særligt sengeafsnit til varetagelse af længerevarende rehabilitering.
- Det nye sengeafsnits tilbud om længerevarende og sammenhængende rehabilitering og afsnittets tætte samarbejde med de opsøgende retspsykiatriske teams, politi, kriminalforsorgen og patienternes kommunale støttepersoner vil forbedre udslusningen og medvirke til at reducere risikoen for genindlæggelse og kriminalitetsrecidiv.
- Antallet af uhensigtsmæssige interne patientflytninger fra de almenpsykiatriske sengeafsnit til de retspsykiatriske sengeafsnit begrundet i sikkerhedshensyn vil blive reduceret.
- Udbygningen af den retspsykiatriske sengekapacitet vil aflaste de almenpsykiatriske sengeafsnit for en belastende gruppe af svært syge retspsykiatriske patienter, hvilket vil gavne behandlingsmiljøet på de almenpsykiatriske afdelinger.
- Der frigøres kapacitet på Retspsykiatrisk Afdelings nuværende to intensive retspsykiatriske afsnit, således at varetægtsfængslede/surrogatfængslede over 18 år fremover kun undtagelsesvis indlægges i almenpsykiatrien.

Indikatorer

Region Midtjylland vil løbende følge opfyldelsen af følgende konkrete mål:

- Antallet af sengedage i den specialiserede retspsykiatri øges med 900 dage i 2009 og 2.800 dage i 2009 – svarende til 95 % belægning på det nye sengeafsnit.
- Der er høj tilfredshed blandt patienterne indlagt på rehabiliteringsafsnittet i de løbende patienttilfredshedsundersøgelser.
- Der er høj tilfredshed med samarbejdet om udslusning hos rehabiliteringsafsnittets samarbejdspartnere.
- Andelen af retspsykiatriske patienter i almenpsykiatrien, der vurderes som værende udadreagerende/og eller med flugttendenser falder i den årlige tværsnitsundersøgelse fra 30 % i 2008 til 22 % i 2010.
- Varetægtsfængslede/surrogatfængslede over 18 år indlægges på retspsykiatrisk afsnit.

Opfølgning og dokumentation

Region Midtjylland vil følge op på ovenstående indikatorer gennem:

- Løbende belægningsopgørelser.
- Undersøgelser af tilfredsheden blandt retspsykiatriske patienter indlagt på rehabiliteringsafsnittet.
- Undersøgelse af tilfredsheden med samarbejdet om udslusning hos rehabiliteringsafsnittets samarbejdspartnere.
- Region Midtjyllands årlige tværsnitsundersøgelse vedrørende den retspsykiatriske patientgruppe.

Resultaterne samles i en afsluttende rapport, som fremsendes til Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse umiddelbart efter årsskiftet 2009/2010.

Budget til personale og øvrig drift

Der er i forbindelse med oprettelsen af 8 senge til længerevarende rehabilitering behov for en normering på 24 helårsstillinger med årlige lønudgifter på 9.504.000 årligt samt et budget til øvrig drift på 1.320.000 kr. Den årlige driftsudgift til de 8 retspsykiatriske senge til længerevarende rehabilitering, udgør således 10.824.000 kr. ekskl. moms.

Tabel 2: Helårsdriftsbudget ekskl. moms for 8 retspsykiatriske senge

Aktivitet	Antal helårsstillinger	Helårsbudget (1.000 kr.)
Lønudgift	24	9.504
Øvrige udgifter (kost, aktiviteter, anskaffelser, kurser og efteruddannelse samt øvrige administrative udgifter)		1.320
Region Midtjyllands driftsudgift i alt		10.824

Budget til personale i forbindelse med opstarten af det nye rehabiliteringsafsnit

Der skal i forbindelse med etableringen af det nye rehabiliteringsafsnit rekrutteres og ansættes fagpersonale i de 24 stillinger, som knyttes til de nyoprettede 8 rehabiliteringssenge. De første medarbejdere ansættes gradvist fra 1. april 2009. Opstartperioden frem til d. 1. september 2009 anvendes til planlægning af det nye sengeafsnit, personaleuddannelse i bl.a. konflikthåndtering, risikovurdering samt praktik og opbygning af relationer til sengeafsnittets

kommende patienter på de almenpsykiatriske sengeafsnit/retspsykiatriske sengeafsnit, hvor patienterne aktuelt opholder sig.

De første medarbejdere ansættes fra d. 1. april 2009. Fra 1. august/medio august 2009 tilstræbes en næsten fuldtallig personalegruppe. Der budgetteres i opstartsfasen med i alt 20 månedsværk.

Tabel 3: Budget ekskl. moms til opstartsfasen

Aktivitet	Budget (1.000 kr.)
Lønudgift 20 månedsværk	659
Øvrige udgifter (kurser og efteruddannelse samt øvrige administrative udgifter)	92
Udgift i alt	752

Samlet budget

I Tabel 4 er Region Midtjyllands samlede udgift til de 8 retspsykiatriske sengepladser opgjort. Der forudsættes i 2009 udgifter til afsnittets drift i 4 måneder, idet der i første halvdel af året vil skulle foretages nødvendige bygningsmæssige tilpasninger af afsnittet for, at det kan opfylde kravene til den nye funktion. Endvidere er i 2009 budgetteret med en udgift til indkøringsfasen samt til engangsanskaffelser i forbindelse med etableringen.

Det samlede budget indebærer udgifter i 2009 på 4.590.000 kr. og i 2010 på 10.824.000 kr. – i alt 15.414.000 kr. ekskl. moms.

Tabel 4: Samlet driftsbudget ekskl. moms

	2008 (1.000 kr.)	2009* (1.000 kr.)	2010 (1.000 kr.)
Region Midtjyllands driftsudgift til 8 senge jf. Tabel 2	0	3.608	10.824
Udgifter til 20 månedsværk ifm. opstartsfasen	0	752	0
Anskaffelser	0	230	0
Samlet budget	0	4.590	10.824

* Udgift til en indkøringsfase i perioden 1/4 2009 – 31/8 2009 samt drift af 8 senge i perioden 1/9 2009 – 31/12 2009

Oversigt over udbetaling

Region Midtjylland ønsker satspuljetilskuddet udbetalt i henhold til nedenstående betalingsoversigt:

Tabel 5: Betalingsoversigt

Kvartal	Beløb (1.000 kr.)
2. kvartal 2009	1.530
3. kvartal 2009	1.530
4. kvartal 2009	1.530
1. kvartal 2010	2.706
2. kvartal 2010	2.706
3. kvartal 2010	2.706
4. kvartal 2010	2.706
I alt	15.414